

Poerim | Kracht en impact

In een tijd waarin de wereld onrustig is, herinnert Poerim ons eraan dat het beluisteren van de megila (het verhaal van Esther) een krachtige impact en bescherming teweegbrengt. Niet met wapens of machtsvertoon, maar met vier gerichte daden, namelijk de vier mitswot van Poerim. Zij voorzien ons van kracht en overwinning. Poerim nodigt ons uit om samen te komen en deze uitzonderlijke energie te benutten.

Luisteren, delen, geven en vieren ... dit zijn de vier mitswot van Poerim:

1. De Megila, het verhaal van Esther, wordt tweemaal uit een perkamenten rol voorgelezen en beluisterd: eenmaal in de avond en eenmaal overdag.
2. Mishloach manot, het geven van twee soorten voedsel aan ten minste één persoon.
3. Matanot la'ewjoniem, het schenken van geld aan ten minste twee behoeftigen.
4. Mishté, het houden van een feestelijke maaltijd.

Wij roepen iedereen op alles in het werk te stellen om Poerim te vieren en het verhaal dat zich in het oude Perzië, het huidige Iran, afspeelde aandachtig te beluisteren. De geschiedenis herhaalt zich. Toen werd de wereld bedreigd en nu ook.

Wij beschikken niet over wapens en wij bevinden ons ook niet in een leger dat ons tegen aanvallen kan verdedigen, maar wij bezitten een ander, krachtig verdedigingsmiddel: ons gebed en onze ratels. Israëlische soldaten smeken ons om deze te gebruiken en hen hiermee bij te staan. Op het slagveld en in de lucht moeten zij zich volledig op hun missie concentreren en kunnen zij hun gebeden niet altijd uitspreken. Zij rekenen op ons!

Door de megila te beluisteren en onze ratels luid te laten klinken, kunnen ook wij bijdragen aan bescherming en overwinning. Met licht, vertrouwen en mitswot verdrijven wij de duisternis, zoals Mordechai dat deed voordat Esther naar de koning ging om genade te vragen voor haar volk.

De Eerste Tempel werd in het jaar 587 voor de gewone jaartelling door de Babylonische Koning Newoegadnetsar verwoest, waarna het Joodse volk naar Babylonië verbannen werd.

Later werd Babylonië door Perzië veroverd en speelde het verhaal van Esther zich in Shoeshan (hoofdstad van Perzië) af, onder Koning Agasjwerosj.

Opmerkelijk is dat in de hele Megila (de rol van Esther) de naam van G-d geen enkele keer expliciet wordt genoemd. Het is alsof Hij Zich verbergt. Niet toevallig betekent ook de naam Esther, *verborgen*.

Het Joodse volk leefde in een vreemd land, ver van huis en haard, het vertrouwde warme gevoel van Israel, waar de G-ddelijke aanwezigheid zo direct merkbaar was. In Perzië waren de openlijke wonderen verdwenen. Geen plagen, geen gespleten zee, geen offers meer in een wonderbaarlijke tempel. In plaats daarvan moesten de Joden zelf op zoek gaan naar de aanwezigheid en de essentie van G-d, juist in een land waarin Hij niet zichtbaar leek. Zij leefden niet langer onder de indruk van zichtbare tekenen en wonderen. Integendeel, een kwaadaardige Haman regeerde en tiranniseerde, een antisemiet van de eerste orde. G-d was niet te zien en manifesteerde Zich nauwelijks. Het was een tijd van diepe, bijna tastbare duisternis.

Ook Esther, de first lady van haar tijd, aarzelde aanvankelijk om haar positie en politieke invloed in te zetten om haar volk te redden. Mordechai moest haar aansporen en overtuigen. Esther begreep dat wanneer zich hier op aarde problemen voordoen, deze een weerspiegeling vormen van een tekort in de hogere werelden. Kennelijk was er een verstoring ontstaan in de relatie tussen G-d en Zijn volk. Eerst moest deze verbinding worden hersteld, voordat men op aarde naar oplossingen kon zoeken om de genocidale plannen van Haman te stoppen. Daarom riep Esther op tot inkeer en tot drie dagen vasten. Pas daarna zou zij haar leven op het spel zetten en koning Achashwerosh benaderen zonder eerst door hem te zijn uitgenodigd, iets waar de doodstraf op stond. Na drie dagen vasten begaf Esther zich naar de troonzaal, terwijl zij van zwakte bijna bezweek. Stralend zal zij er zeker niet hebben uitgezien.

En toch had het Joodse volk in die drie dagen iets verworven dat zelfs bij de openbaring op de berg Sinai niet volledig was bereikt: een onafhankelijke en onvoorwaardelijke verbinding met G-d. Niet gebaseerd op wonderen of overweldigende openbaringen, maar geboren uit innerlijke toewijding, vasten en inkeer. Juist in de verborgenheid werd de dierbare band tussen G-d en het Joodse volk hersteld. Pas nadat deze relatie met G-d opnieuw was opgebouwd, kreeg het zin om op aarde politieke stappen te zetten. Wanneer het in de hemel is beslist, kan het op aarde vorm krijgen. Op dat moment was Esthers uiterlijke aantrekkelijkheid in de ogen van koning Achashwerosh niet langer doorslaggevend. De uitkomst was in de hogere wereld al bepaald en zou zich daarom ook hier op aarde ten goede ontfouwen.

Pirkei Awot, Spreuken der Vaders, spreekt zich helder uit: liefde die afhankelijk is van voorwaarden, geniet geen eeuwig bestaan. Met indrukwekkende tekenen en overweldigende openbaringen had G-d Zich bij de berg Sinai aan het Joodse volk getoond. G-d had zich als het ware opgedrongen. Wat een emotie, wat een ontzag, wat een huiver! Natuurlijk aanvaardde het volk de Torah. Maar was dat werkelijk een keuze of was dat de enige mogelijke conclusie na al het overweldigende bewijs?

En zie, geachte lezer, hoe lang deze aanvaarding standhield, veertig dagen, om precies te zijn. De liefde tussen G-d en het Joodse volk was in die fase nog zó fragiel en afhankelijk van zichtbare openbaringen en G-ddelijke interventie. Zodra Moshe uit het zicht verdween en de openbaringen ophielden, wankelde deze band. In de ontstane leegte en verwarring werd het Gouden Kalf vervaardigd en aanbeden.

Met Poerim heeft het Joodse volk zich opnieuw met de Torah verbonden. Niet omdat de berg Sinai boven hun hoofd hing, niet omdat zij overweldigd werden door wonderen en openbaringen. Nee, het was een onvoorwaardelijke en onverwoestbare liefde die juist in de duisternis van de ballingschap werd geboren. Een band die niet afhankelijk was van zichtbare tekenen, maar voortkwam uit innerlijke trouw en toewijding.

Zo ontstond een sterke relatie die ook daarna nooit meer verdween, ondanks vele ergere en langere ballingschappen en ellende. De geleerden leren ons dat alle Joodse feestdagen in de toekomst hun bijzondere betekenis zullen verliezen... behalve Poerim. Want Poerim is het feest waarop wij de diepe, onvoorwaardelijke liefde tussen G-d en het Joodse volk vieren, een liefde die zelfs in verborgenheid en duisternis blijft bestaan.

Chag Sameach!

Rabbin Aryeh Leib en Bracha Heintz

Scan deze code om wekelijks per WhatsApp een artikel te ontvangen:

Help jij Chabad Utrecht mee om de continuïteit van dit soort artikelen te waarborgen? Door te sponsoren word je een actieve partner en steun je ook verdere activiteiten! Doneren kan hier op:
<https://www.chabadutrecht.org/doneren/>

Beeld: chabad.org